Water-seal latrines

Manual

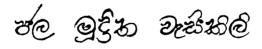
323.1 85°WA

June 1985

ISP-NEGOMBO Sui Lonka

අත් පෙත්

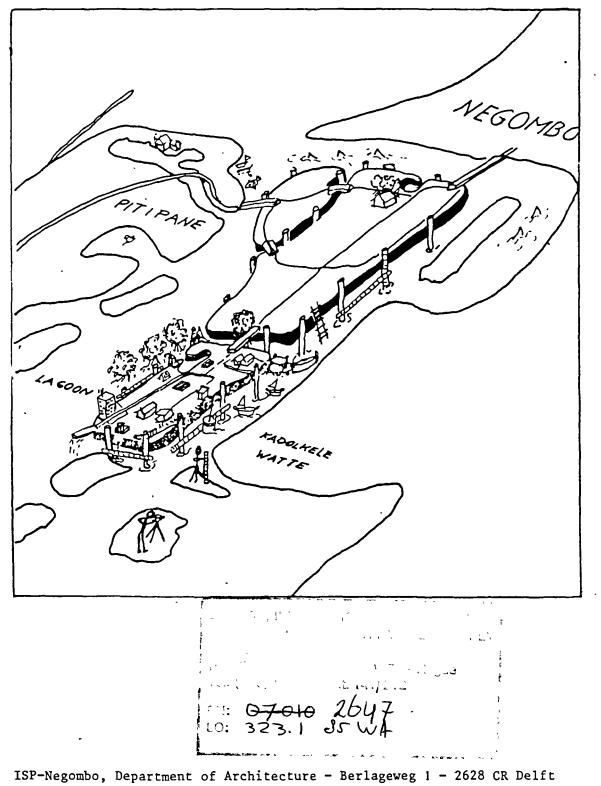

Faculteit der Bouwkunde/Civiele Techniek Vakgroep ISP

323.1-2647

, ٢ .

kabinet 13.05 - Phone (0)15-781363

Negombo, june 1985.

Introduction.

In coöperation with the Negombo United Peoples Organization (NUPO), a team of dutch students came to Negombo to accomplish during four months a study on Munnakkare.

The aim of this team, ISP- Negombo, is to assist as much as possible the low-income groups on Munnakkare in order to improve the situation of these people within the limitations of a study-project. It is important to keep in mind that another leading aim of an ISP is the study purpose.

During the rich experience of working together with the St. Feter and St. Anthony societies in a community development project, the ISP-Negombo focussed the principal issues which have to be tackled for further improvement of the living standards and the development of the area.

Bearing in mind the strong tradition in Sri Lanka for building ones own house and the custom of Shramadana or the capacity inside the community to help each other for searching solutions, plus taking into account the high level of organization owned by the NUPO groups, it was decided to give an answer to existing problems, in the form of a booklet with technical solutions and practical advices.

This manual, written in a simple way, accessible to any kind of reader and conceptually easy to handle over, surveys various technical aspects and considerations that must be present when improving the revalue of local, indigenous materials and traditional construction crafts.

It was found that nearly every technical solution applied to solve a problem or to avoid a future nuisance, was

lacking the knowledge of the cause which originated the problem. Also the technological insight in the solutions and the economy and efficiency of a sound final result were missing.

Analysing the causes and checking the effects, it was discovered that attempts to solve problems were confronted with:

- a lack of knowledge concerning the use of materials and the application of constructing techniques and building methods.
- ignorance of the capacities, qualities and possiblities of the materials and their uses, which results in spoiling, wasting and losing these, with the consequence of negative, economic effects.
- a wrong application of techniques which can imply dangerous consequences.
- a misuse of tools and building methods which originates waste of time and energy.

A survey on cause-effect was held on every issue and resulted on proposals based upon the criteria of low-cost, available materials, traditional techniques and, to a certain extent, autoconstruction.

Discussions, interchange of concepts, ideas and disciplinary knowledge among the members of the team took an important place in the process.

Taking into account the target group whom these manuals are pointed to, it was considered the best to use simple, attractive and illustrative drawings, accompanied by complementary texts and explanations.

These manuals do not pretend to match self-help manuals, but can be considered as a preliminary stage to initiate the process to reach an aided self-help programme. This contents advices, a more effective use of techniques and materials and simple systems to be carried out, even by non-skilled laboures. It lacks however the intensive explanations, the exhaustive detailing and elaborated

demonstraion of systems and methods indispensable to build or construct any element; all these inherent properties to a self-help manual. The scope of these manuals was prefixed by the ISP-Negombo in view of the limitation and constrains derived from time and capacities.

For the NUPO as main involved organization the manuals might be an instrument to support and strengthen the organization, initiating a new activity in their programme to activate the social consiousness and unity among the participants. Even these memorials where meant to reach all the NUPO members and the St. Peters and St. Anthony communities in particular, then it was conceived with an eye on the NUPO leaders and the skilled laboures and craftsmen belonging to the organization. They would train and monitor the laymen, spreading their abilities.

There are two versions of the manual, one in English and one in Sinhala. The first one will be distributed to NUPO leaders and to the governmental instancies and other organizations which have had an incidence in the work and process of the ISP-Negombo in Sri Lanka. The Sinhala edition is meant for the target group, as already described above, as well as for the Sri Lankan people who could be interested in reading or using it as a guideline.

ISP-Negombo

Jitske Calsbeek	Urban Planning
Mirta Dobson-Demaré	Architecture
Erik Hoeflaak	Physical and Technical Planning
Jet de Jonge	Environmental Planning
Allert Schokker	General Civil Engineering
Dirk v.d. Woerdt	Civil Engineering,Hydrology
Willem den Boer	Sanitairy Engineering
Bart de Bruin	Sociology of Non-Western Societies

-1

- 1. Introduction
- 2. Evaluation present latrines
- 3. Infiltration
- 4. Possible improvements
- 5. Construction of a leach pit
- 6. Maintenance
- 7. Building in stages
- 8. Autoconstruction

1. Introduction.

This manual deals with the construction of individual constary provisions in a water-logged area. The examples and the proposals are based on the situation of Munnakkare: None the less the application might be extended to areas with similar conditions in and around Negombo.

On Nunnakkare many families do not posses any sanitary facility. The public facilities are scare, while the level of maintenance is insufficient according to the people. So a majority of these people are used to defecate in the lagoon.

Furthermore a number of houses is provided by private latrines, but these are often malfunctioning. As main causes to this insatisfactory situation can be considered:

- The physical condition of a water-logged soil, which requires some attention to build a well functioning
- 'latrine.
- The low-income of a majority of the inhabitants. The usual latrine option is not affortable to them.

Lack of space because of an increasing density of dwellings is another potential problem, though that fact is in the present situation overruled by the above mentioned causes.

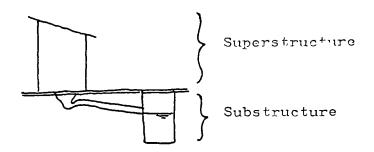
The discussed subjects and options to improvement are restricted by the eye-mark of adaption to the existing customs, materials, skills, financial means and physical circumstances.

The objective has been to increase insight in the design and construction of the sub srface structure. This because some stubborn misunderstandings has been noticed on this subject. Finally design and implementation of a leach pit in brickwork are described.

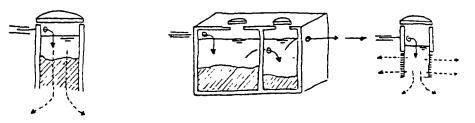
L 1

```
2. Evaluation present latrines.
```

As this manual is composed with the aim to adapt to the present sanitairy situation, first of all the existing latrines will be considered on their suitebility. The evoluation will be focussed on the substructure as no problems are noticed and will be expected with the construction of the shelter.

On Munnakkare the customary latrines are provided by a water-seal squating pan connected to a so-called septic-tank. As a matter of fact this "septic tank" is a lined pit with unscaled bottom.

Txisting pit

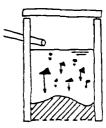
Septicton't

Seenage nit

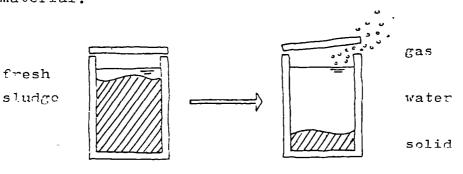
Pits are usual constructed out of brickwork or by means of pre-fabricated concrete rings, These tits however do not function satisfactorily. To trace the origin of this malfunctioning a light will be trown on the actual function of these pits.

Three main processes can be distinguished:

- Settling down: All parts heavier than water sink to the bottom. In this way a sludge is formed on the bottom of the pit.

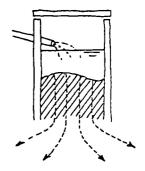
- Decomposting: The sludge starts to decay to water, gas and solid material.

This biological process needs time, but finally only a small part of the fresh sludge will remain as solid material on the bottom of the pit.

- ^Tnfiltration

The open bottom of the pit has to allow the water to flow away into the soil.

The first two processes joint to a slowly increasing abount of sludge on the bottom of the pit. After some years the pit will be full and one has either to empty the pit or to build a new pit. The moment that a full pit occur depends on size and number of users.

The last mentioned process points the cause of the malfunctioning of the existing latrines. Several times daily an amount of flushing water enters the pit. The same amount has consequently to infiltrate into the soil, otherwise the water level in the pit will rise and finally block the flushing of the squatting pan. This phenomenon happens very often because of insufficient infiltration.

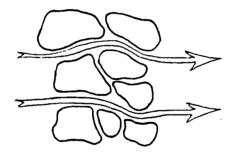
L 'F

3. Infiltration.

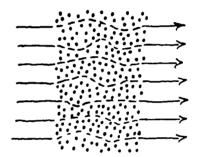
In the former chapter the bottleneck of in adequate infiltration has been traced. So a more detailed view . on the aspects which influence the infiltration will be usefull.

The permeability of the soil.

Water flows easier through a layer of soil with high permeability as through a layer with low permeability. The permeability depends on the size of the soil-particles.

- e.g. Metal
  - big particles
  - easy flow
  - high permeability

e.g. Sand and clay
 - small particles
 - difficult flow
 - low permeability

Though the permeability of the Nunnaklare soil is low, it is still sufficient to allow the small amount of water of a pour-flush latrine to flow away.

However, in the present "septic tanks" the water has to pass the sludge on the bottom. This is most unfortunate because the permeability of this sludge will be extremely low as these particles are small and stick together.

Provailing ground water level.

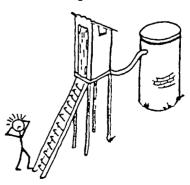
By digging a pit the ground water level will appear on a certain depth. This level is not fixed but depends on the quantity of rainfall during the last days. In general the level of the ground mater will be lower during the dry season and high up to very high during the wet season.

As the higher water level inside the pit above the ground water level is the notive power to infiltration, this also clears up that the present flushing problems occur during the wet season.

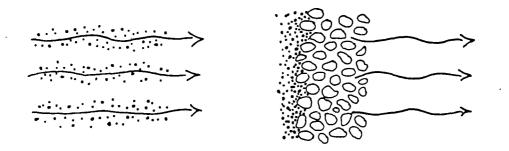
In circumstances like on Munnakkare with a high level of the ground water, latrine and pit will have to be raised about one or two feet to solve this problem.

It makes no sense to exaggarate the elevation and two feet must be considered as maximum.

Clogging of the soil.

The effluent leaving the pit will be water carrying small particles. These particles cannot enter the soil and will remain on the surface. Actually the soil functions as a sieve.

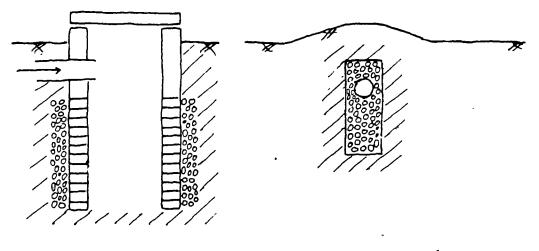
An horizontal surface (bottom) will clog quickly, while this will take a long period on a vertical surface (vall).

To the construction of a pit this means:

- use vertical permeable walls instead of bottom surfaces for infiltration
- increase the available infiltration area as much as possible.

4. Possible improvements.

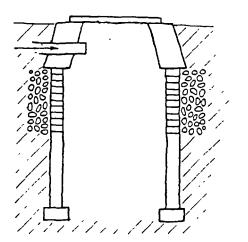
The emisting single pit latrines of Munnakkere might in first instance be improved by an increased capacity to infiltration. This can be achieved by admitting a soakage pit or soakage trench to the usual pit.

Scakag: pit

To Munnakkare a soakage pit is the most suitable extension. Trenches require a considerable amount of space and are more expensive because of the needed metal. Furtheron the life span of the sockage pit will be longer because settled sludge can be removed.

To new pits it is more economical to stick on a single pit solution by introducing permeable walls as inprovement of the usual design. In chapter eight of this manual a design of such a leaching pit out of brickwork will be given.

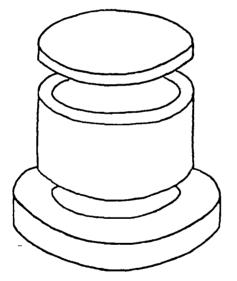
5. Construction of a leach pit.

Materials.

Several kinds of materials can be used to build the sub-surface structure. The kind of materials choosen have consequences to the design, the implementation and the final costs.

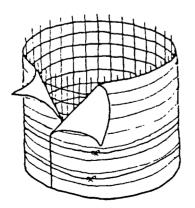
Drickwork:

- cheap
  - casy to handle
  - durable
  - flexible
  - permeable with open joints

Concrete rings and covers:

- high strength
- expensive
- very heavy
- durable
- non-permeable

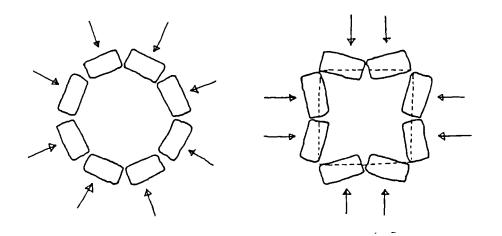
- Wire-mesh (2") wrapped with synthetic fabric:
- no structural strenght
- light and easy to handle

- corrosive

- permeable

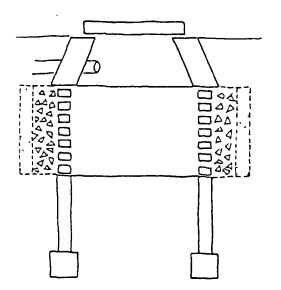
Shape.

A circular form of the pit is more stable and more economic as a rectangular shape.

Decause of the difference in stability only circular pits can be constructed in $4, \frac{1}{2}$ " brick work. Rectangular types should be made out of 9" brick walls.

Structure.

- I. the pit head with cover
- II. permeable wall section
  with filter
- III. Non-permeable section
   and foundation

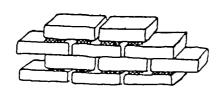
Ad I.

As the upper part of the pit will be raised above groundlevel, the pithead has to resist external forces and to assure the stability of the upper part of the structure. So, a firm construction is required. In case this part is made of 9" brick-work it is possible to reduce slowly the inner diameter. In this way the diameter of the cover slab can be reduced and by consequence the weight. Figger slabs should be made out of several parts to reduce the weight.

Ad II.

The necessity of side-wall infiltration has become clear. Nether in a single pit (leach pit) solution or in the seepage pit in another configuration. The construction of the permeable wall and the filter has to guarantee well functioning during a long period. Two constructions which match the requirements will be described.

- Open brickwork with metal layer.

To assure the permeability of the brickwork only the horizontal layers are alternately mortared, while the vertical joints are left open.

Behind the open brick work a 6" layer of matal has to divide the water to the next h" layer coarse sand.

- Mire-mesh (2") wrapped with synthetic fabric. The construction of this type of porneable wall is simple. Second hand bags of woven polyester (sugar bags) can be used to wrap the circular wire mesh. Gravel is not necessary. However, a layer of corres sand is advised. Although application for bigger pits can become more difficult this might be an appropriate solution to shall temporary pits.

L 11

Ad III. The lower part of the pit has to be installed by sinking it downwards. Courset rings are very useful to this part of the pit, though they are expensive and difficult to handle, because of their weight. Prickwork can also be used, but should be masoned on a concrete foundationring to gain the strength and stability during sinking down of the lining.

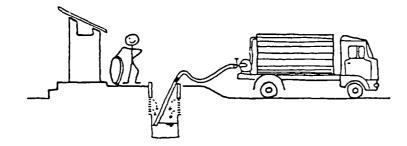
6. Maintenance.

After some years of use the functioning of a latrine with pits as described will become less. Inspite of all decomposing processes which reduce the contents, always solids will remain and finally fill the pit

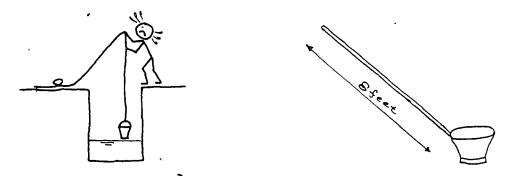
with sludge. The users notice that the flushing water runs more difficult and something has to be done. To a permanent pit this will mean the removal of the sludge.

Emptying can best be executed during the wet season by means of a vacuum truck of the municipality. The high rate of pumping out the dirty water will introduce a flow of groundwater into the pit which will clean the filterconstruction.

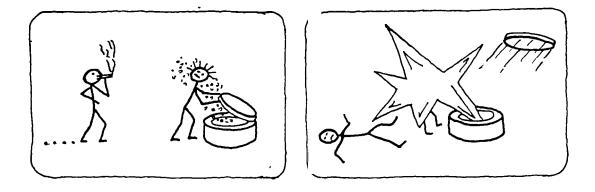
However in many cases a dirty water bowser will not be available or the pit is not accessible by a truck. In this case the job has to be done by hand. During this job continuously fresh ground water will flow in. This does not matter, as the objective is to remove the sludge. Because of this reason use of a bucket and rope is less suitable.

The best tool to fix this job is a small bucket fixed on a stick. The stick allows to push the bucket in the sludge which has to be removed.

Attention!

As noticed in chapter 2 gasses are produced by the decomposting process within the pit. Normally these gasses are absorbed in the ground or escape by small amound in the open air. However, during cleaning the contact of the gas with the open air will cause an explosive gas mixture.

So, take care with cigarettes and open fire!

L 14

7. Building a new latrine in stages.

It has already been noticed that a complete, proper working, correctly built latring will be a high investment to low-income families.

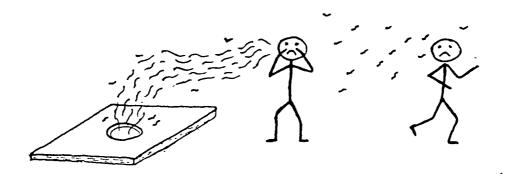
On Munnakkare a wide gap exists between those who have to use the lagoon during night time as latrine and those who can afford a private latrine. A sequence in building stages and quality from temporary semi-permanent up to permanent might narrow this gap. Further advances are:

- Support to a consistent relation between the available sanitairy facilities and quality of the adjacent house.
- Investments can be divided over several years.
- Lover initial investments might earlier result in the final aim to provide all households of their own latrine.

The least-cost latrine option is a dug pit covered with a piece of wood, while the shelter can be reduced to a simple fence.

As first step this solution seems not attainable:

- The instable soil of Munnakkare needs lining of the pit to prevent collaps. At least a simple brick lining is necessary.
- The solution is not very attractive because of the odours it spreads and the flies it attrache. From this point of view it might even be worse then the present situation.

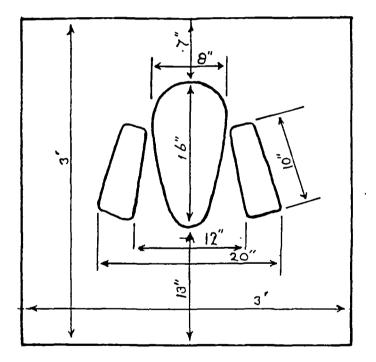

L15

A relevant improvement can be reached by the application of a squatting pan with water seal. The type of

Fiberclass seems most suitable. It is stronger, lighter, cheaper and requires less flushing water than the bigger ceramic type.

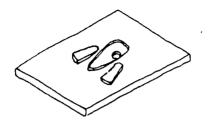

In this manual is described how to make such a slag. However, pre-fabrication can be considered

- to improve the quality
- to reduce the cost
- to allow easier acces

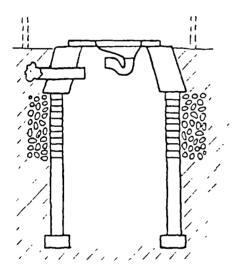
,

By means of this squatting plate the building process can be divided in three stages.

In first instance the slab can cover a shallow pit lined with bricks, wooden poles or wiremesh.

A temporary fence or shelter can be used as superstructure.

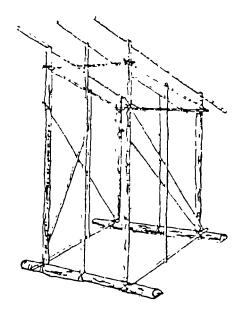

In a second stage the pit can be excanged by a permanent one which penetrates deaper in the ground below the groundwater level and is supplied of a filter construction to increase the life span.

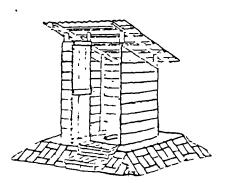

In the final stard a permanent superstructure can be build, a new slab covers the pit, while the squatting plate is reused as part of the floor in the permanent latrine.

Temporary shelters can be constructed out of corrunated iron sheets, asbestos or an most appropriate material cadjan (palmtatch).

These shelters can be located on top of the pit. Decause of the pit is raised two feet above the ground level the shelter has to be situated on a mound of soil. To evoid washing out by rain water it is better to provide in a simple protection by means of flat layed bricks.

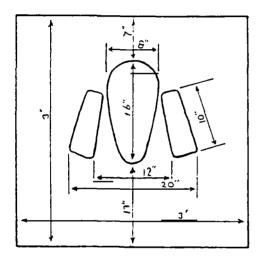

Permanent structures of bricks or concrete have to be located detached of the pit. Otherwise problems will occur with the foundation and the acces for cleaning.

L 18

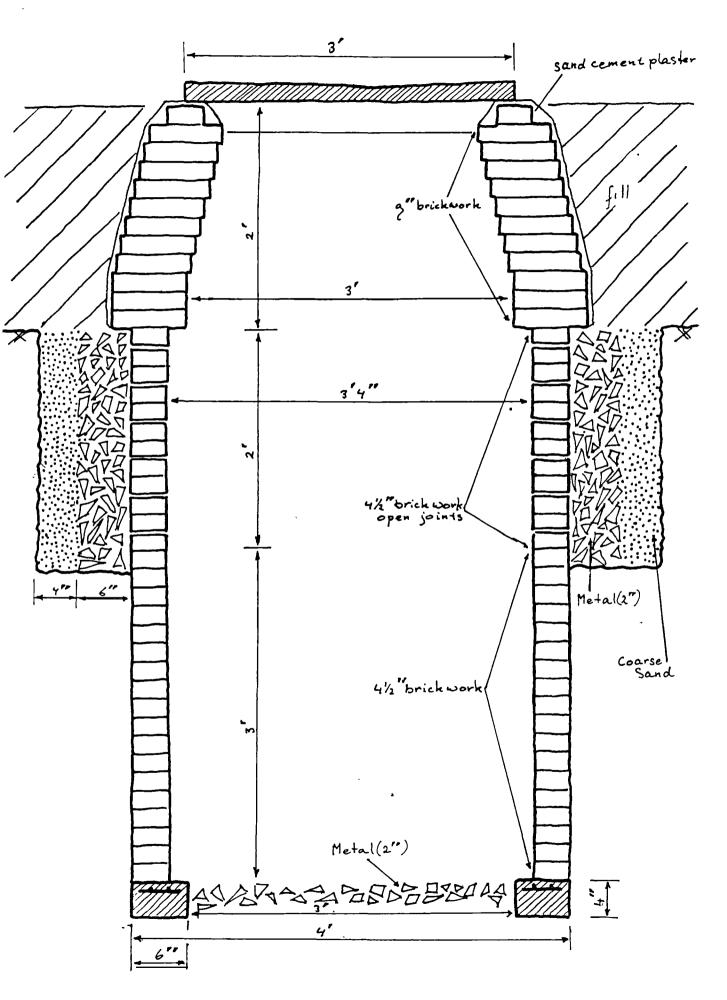
8. Autoconstruction.

The construction of a leach pit is rather simple. Most work can be done by unskilled people. Only the presence of so once familiar with masonry is most advisible. In this chapter is described how to make the mentioned concrete slab with water-scal pan.

Although it is very well possible just to prepare this slab, overhere an economic mothod is shown to cut the reinforcement of slab and foundationring out of the same piece of wiremesh. Wiremesh is used as reinforce ment because of it is easy to handle by less skilled people.

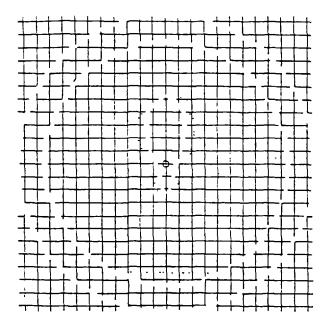
Purtheron the design and implementation of a familysized leach-pit are described. This design fits with the dimensions of the described slab and concretering.

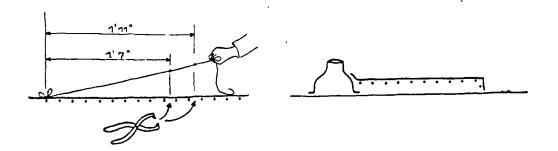
L 20

Dreparing the reinforcement.

A piece of $4^{+}x^{4}^{+}$ wire mesh (2" wire c/c) is cut into pieces according the pattern as shown in the figure.

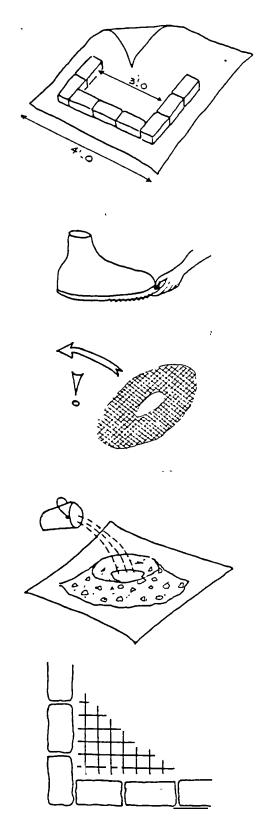
This can neatly and quickly be done by binding up a rope in the centre of the wire mesh where upon two knots are made in this rope on the exact distances of 1'7" and 1'11" from the centre. Now one can go round and separate the ring by means of a wire cutter.

Finish finally the inner circular metting by folding downwards the four small segments on the edge according the dot-line of the figure. Put the squatting pan upside down on a flat surface and fold the metting around the pan in a way that the entire metting remains $1\frac{1}{2}$ " above the surface.

Casting the concrete slab.

- Cover a flat surface of at least 4'::4' with a plastic sheet. Lay down a square of bricks with inside dimensions of 3': 3'.
- Place the fiberglass squatting pan upside down on the sheet and put the circular notting around the pan.
- Be sure that bricks and pan do not move by sticking them with some clay.
- Remove the circular netting
- Mix the concrete(1 part cement,2 parts sand,4 parts metal 3/4"). Mix first cement and sand to add afterwards the metal.
- Pour the mould with a "" layer of concrete.
- Place the four pieces of netting in the corners. Keep 1" away from the edge.
- Pour the concrete upto the brick edge of 2".

····

- Lay the circular netting over the fresh concrete and push it gently an half inch under the surface.
- 'ix mortar 1part cement 2 parts sand
- Finish the surface with a thin layer of mortar.
- Keep during ten days the slab wet and covered by a sheet to obtain a strong slab.
- A finished slab can be improved by adding footrests and a (coloured) coment mortar(1:2). By plastering we have to take care that the surface slightly slants towards the centre.

Casting the concrete foundationring

- Put the wiremesh ring on a flat surface covered with a sheet of plastic.
- Prepare a mould of bricks and clay around the ring.
   Two coarses of bricks offer the right height of 4.".
   Take care that at least one inch space remains be-
- Take away the wiremesh .

· · .

- Mix the concrete(1:2 4) and pour the concrete in the mould up to a thickness of 4".

tween the brick mould and the wiremesh.

- "ut the wiremesh ring on the fresh concrete and push the mesh an half inch below the surface.

- Keep the ring wet and covered during ten days.

.

Puilding process.

- Propare foundation ring and squatting plate.
- Dig a hole with the inner diameter of 5 feet just up . to the prevailing groundwater.
- Place the foundation ring and level it in horizontal position.
- Start circular masonry up to 3 feet (16 coarses). In case bricks of 8 inch leigth ar used, exactly 16 bricks can be laid round.
- Keep the masonry wet during three days to gain strength.
- When the brickwork is hardened the masoned ring can be sunk downwards by digging away the soil from the inside. Entering groundwater should regular be drawn. Lower the ring up to the upper edge is near the ground water.
- Mason the open brick work up to the original groundlevel. Use only mortar on the alternate horizontal coarses. Keep between all the vertical joints open spaces of 1/8".
- Above ground level the 9" masonry starts. Reduce the diameter of every next coarse with one inch. The most upper coarse has to be a $l_2 l_2$ layer.
- Plaster the outside of the pit and with cement plaster.
- Put the layers of metal (2") and sand behind the open brickwork. One might use temporary sheets to avoid ixing of the filter material.
- Fill the surrounding of the pit up to two feet by using the excavated soil.

• _

Costs of actorial meeded for construction of the described leachrit.

- Concrete clab with waterscal pan
- Foundation
- Dric'work for pitlining

Item	Quantity	Rate(Rs.)	$\texttt{Amount}(\texttt{Rs}_{\bullet})$
squatting pan			150
wire mesh	0.16 sqrs	750	120
metal 2"	0.16 cbs	800	128
metal 3/4"	0.03 cbs	1250	40
sand	1.00 cbs	180	180
bricks	800	0.45	360
cement	2 cvts	120	21+0
		total Rs. 1220	

.

•

හැදුනුවල්

මෙම අත්පොත , පොලවේ ජල මට්ටම සාමානායෙන් උස් පුදෙස් වල වැසැබිලි ගොඩ නැගිම සම්බන්ධයෙනි . මෙහි අඩංගු උදාහරන සහ යෝජනා ඉදිරිපත් තර ඇත්තේ මුන්නන්තරේ තිබෙන තත්වය පදනම් තරගෙන නිසා මෙවැනි පුදේශී වලට ආදාලය .

මුන්නන්තරේ වැඩි පවුල් සංඛ්යාවතට සොඛය ආරකෘත පහසුනම් නිසිවත් නොමැත . පුඩිද්ධ පොදු පහසුනම් නොසැහෙන අතර , ඒවායේ නඩත්තුව , පුජාවගේ මතය අනුව , ඉතාමත් දුර්වලය . මේ හේතුන් නිසා වැඩි දෙනා වැල්ලේ මල පහ නිරිමට පුරුදු වී සිටිනි .

පමහර නිවෙස් වලට පුද්ලලින වැසිනිලි හිබුනත් ඒවා බොහොමයක් නුමවත්ව නිුයා නියා නොකරයි . මුන්නත්තරේ පවතින අහිතතර සෞඛායරුෂක තත්වයට මුලින හේතුන් නම් ,

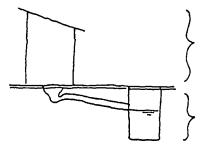
- උස් ජල මට්ටමන් ඇති පොලව. මෙහි වැසිතිලි සැදිමට විශේෂ තාෂණයත් උපයෝගි තර ගත යුතුමට්.
- පවුල් වැඩි සංඛ්‍යාවන් අඩු ආදායම් ලබන්නන් නිසා , සුදුසු වැඩිතිලයක් සාදා ගැනීමට ඔවුන් අපොහොසත්ය.

නුදුරු අනාගතයේ විශාල පුශ්නයන් වන්නේ ජනගහනය අධින නම් නිසා වැසිකිලි සහ වල වලට ඉඩ නඩ නැතිවීමය .

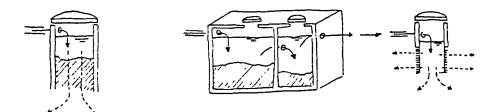
මෙම අත්පොතෙහි සඳහන් යෝජනා නුම මුන්නත්තරේ පවතින සමාජ චාරිනු, ගොඳිනැගිලී දුවා , හැතියාවන් ආදායම තත්වයන් සහ භූමී ලෂාණයන්ගෙන් සීමාවී තිබේ . මෙම අත්පොත සෂස් තිරිමේ අරමුන නම වැසිතිළී නුමයක පොලව තුල තිබෙන තොටස් ගැන සැලසුම් සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි අවබෝධයක් ලබා දීමත්, මල දුවා උරා ගන්නා වල ගොඩ නගා ගන්නා නුම බහුල කිරීම ත්ය .

2. පවතින වැඩිකිලි සම්බන්ධයෙන් ඇගයුම.

මෙම අත්පොත මගින් ඉටු කිරිමට අදහස් තරන්නේ පවතින සොඛය ආරකෘත තත්වය දියුණු නිරිම බැවීන් , දැන් තිබෙන වැසැතිලි හුම පරිතා තර බැලිම යෝගසය . වැසිතිලි ආශයේන් පොලව මතු පිට ගොඩ <u>නග</u> තොටස් (ආවරණය / වහල) ගැන විශේෂ පුශ්න නොමැති නිසා පොලව තුල තිබෙන තොටස් ගැන වැඩි අවදාරණයත් යොමු තල යුතුවේ .

වුන්නත්තරේ පවතින වැඩිළිලි ජල මුදුිත පොච්චියකින් සහ ගඩොලින් බදින ලද (පතුළ හැර) වලතින් සමන්විතය. මේ වල 'සෙජටිත් ටැන්කිය' කියා සාමානායයන් හැදින්වුවත් ඒ නම උචිත නොවේ.

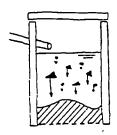

මේ වලවල් සාමාන¹³ යෙන් . ගඩොලින් හෝ තතාන්තුිට් මුදු වලින් සාදන ලද ඒවාය. බොහෝ විට මේ වල වැසිබිලි නියම පරිදි නියා නොකරයි. මෙයට හේතුව හේතුව සොයා ගැනීම සඳහා වල වැඩිබිලි වල නියාකාරිත්වය ගැන සලකන්බලමු. එම නියාකාරිත්වයේ පුටාන අවසදුරු 3 කි.

වෙව වියා තාරිත්වයේ අවස්ථා තුනකි.

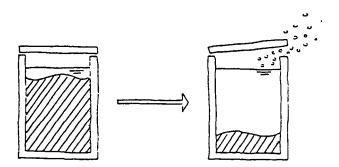
– ජලයට වඩා බරැහි **දැයෑම දෙයම වලේ ජලය නිසා** – <u>තැනීපති වීම</u>

ජලයට වඩා & බරැති ස්ම දෙයම වලේ ජලය නිසා නුමයෙන් පතුලට තැන්පත් වේ. අඩිය බේරෙයි

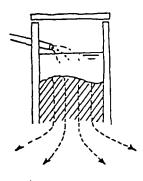
- දුරා පත්වීම

ජලයන් සමඟ මී⁰³ අප දුවස නුමයෙන් දීරාපත් වෙමින් ජලයටත්, වායු වලටත් සණ දුවා වලටත් හැරේ. මෙමජීව විදාහනුතුල නියා පිලීවෙල සිදුවීමට තාල වේලාවක් අවශා අවසානයේදි අප දුවා සම්පුර්ණයෙන් දීරා වල පතුලේ තැන්පත් වෙයි.

– ජලය කාන්දු වීම

මුදුා නොතල වැයිනිලි වල පතුලෙන් එකතු වන ජලය නුමයෙන් පොලවට කුණේදු වේ .

තැන්පත් වීම සහ දීරා පත්වීම හේතු කොට ගෙන වැසිකිලි වලන දීරා පත්වු අපදුවහ නුමයෙන් රැස්මේ. තලතට පසු, වැසිකිලිය පාවිච්චි තරන සංඛාාව අනුව, දීරා පත්වු අප දුවායෙන්වල පිටි යන්නේය. එවිට එම වල හිස් ඡ තල යුතුවේ.නැතහොත් අලුත් වලත් සතස් තරගත යුතුවේ.

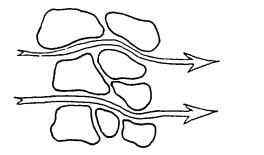
වැසිනිලි වලනින් ජනය කාන්දු වීම අවහිර වේමෙන් හුධාන වශයෙන් පොලෝ ජල මට්ටම උස්ව් තිබීම නිසා.) එය ඉන්මනින් ජලයෙන් පිරි යා හැක. මෙසේ විමමන් වැසිකිලියේ නියාතාරිත්වය අත්හිටුවේ.

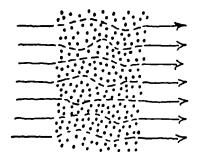
3. <u>ජලය කාන්දු වීම</u>.

වැසිකිලි වලෙන් ජලය කාන්දු වීම අවහිර වීමෙන් වැසිකිලිය නියම පරිදි නිුයා නොක රන බැවින්, තාන්දු වීම ගැන වඩාත් සැලබ්ලිමත්වීම අවශාය.

<u>පයෙහි ජලය උරා ගැනිමේ හැනියාව</u> .

උාරා ගැනීමේ හැනියාව වැඩි වශයෙන් ඇති පස් තට්ටු තුලින් ජලය පහසුවෙන් විසිර යයි. උරා ගැනීමේ ශත්තිය අඩුව ඇති පස් තට්ටු තුලින් ජලය පහසුවෙන් විසිර කොයයි. ජලය අරා ගැනීමේ හැතියාව රදා පවතින්නේ පස් තැට වල පුමාණය මතය. විශාල තැට සහිත පස වේගයෙන් ජලය උරා ගනි. තුඩා තැව සහිත පස ජලය උරා ගන්නේ සෙමින්ය.

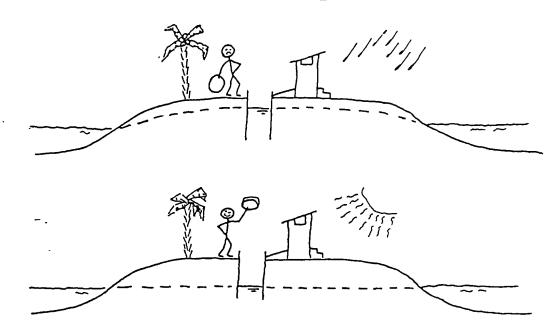

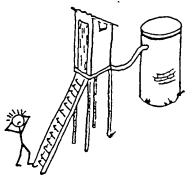

මුන්නන්තරේ පුදේශයේ, පසේ ජලය උරා ගැනීමේ හැනියාව අවිත නොවුනත්, ජලය වත් තරන මුදිත වැසිකිලියන පාවිච්චි වන තුඩා ජල පුමාණය, වැසිකිලි වලෙන් ඉවත හැර ලීමට තරම පුමාණ්වත්ය. නමුත් අවාසනාවතට ' සෙප්ටින් වැන්ත්' නමින් හැදින්වෙන, පවතින වැසිකිලි වල වල රැස්වන ජලය වල පතුලෙන් පොලවේ විසිර යාමට නම් දීරාපත්වු අපදුවා තුලින් යා යුතු ව තිබේ. මේ දීරාපත්වු අප දුවායේ උරා ගැනීමේ ශන්තිය ඉතාමත් දුර්වල හෙයින් , වලෙන් ජලය නාන්දු වීම අවහිර වේ.

පොලඩ් වලන් හැටීමෙන් එහි ජල මට්ටම බලා හත හැනිය . පුදේශයේ වර්ෂාපතනය පොලෝ ජල මට්ටමට බල පායි . සාමාන¹³යෙන් වර්ෂා තාලයේ පොලෝ ජල මට්ටම ඉහල නඟින අතර වියලි තලාපයේ ජල මට්ටම පහල බසි . වැසිනිලි වලේ ජල මට්ටම පොලෝ ජල මට්ටමට වඩා ඉහලින් තිබේ නම් පොලොවට වලෙන් ජලය පහසුවෙන් තාන්දු ඩේ .

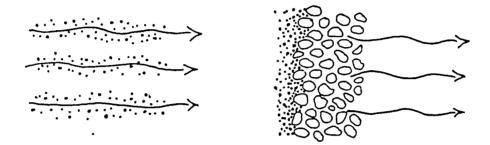

වුන්නත්තරේ පොලෝ ජල මට්ටම සාමාන්සියෙන් උස් බැවින් එහි වැසිකිලි වලවල් පොලෝ මට්ටමෙන් අඩි දෙකත් පමණ උසින් බැදිම යෝහාය. මෙසේ කිරීමෙන් වලෙන් පොලවට ජලය කාන්දු වීම පහසුවෙන් කෙරෙන්නේය.

පසෙහි ජලය විසිර යාවේ ශක්තිය හින වීව.

වැසිබිලි වලෙන් ජලඩ තාන්දු වන විට එය සමඟ තුඩා දීරා ¥ ගිය දුවහද විසිර යාමෙන් පසෙහි වැලි කැට වලට බැදි තලක් යාමෙන් පසුව පසෙහි පලය විසිරයාමේ හැකියාව අඩු තරයි. පස මේ අයුරින් පෙරහණයක් මෙන් බුියා තරයි.

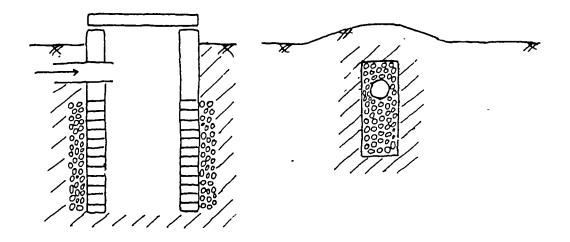

පහතට ජලය කාන්දුම්මෙන් අවට පස්හි ජලය විසිර යාමේ ශක්තිය වේගයෙන් අඩුමව. හරහට ජලය කාන්දුවීමෙන්, අවට පසෙහි ජලය විසිර යාමේ ශක්තිය හින වන්නේ සුවවෙන්ය.

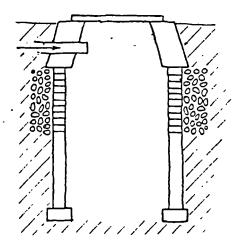
- ඊම නිසා වැසිකිලි වල ගොඩ නැඟීමේදී ජලය හරහට තාන්දු වන පුමයට එය සැලසුම් කිරීම යෝගාය.
- වැසිතිලි වලෙන් ජලය තාන්දු වන්නට හැකි පුමණය වැඩි කිරීමට සාර්ථක වැසිතිලි වලකට අවශාය.

4ක පවතින වැඩිබිලි දියුමු තල හැති නුම .

වුන්නත්තරේ තිබෙන වැඩිතිලි දියුණු බිරිමට නම් වලෙන් ජලය තාන්දු වීම වැඩි කල . යුතුවේ . එසේ බිරිමට ' නාන්දු වලක්' හෝ ' තාන්දු තාණුවන්' දැන් ළවතින වැඩිබිලි වලට එකතු තල යුතුයි .

මුන්නත්තරේ පුදේශයට වඩා සුදුසු ' තාන්දු වලය ' තාන්දු කාණු සැදිමට තරමත බිම් පුමාණයත් සහ සැලකිය යුතු වියදමතුත් දැරීම අවශා වන්නේය. එමෙන්ම තාන්දු වලේ තලකින් පසු එකතු වන දිරා ගිය අප දුවා පහසුවෙන් ඉවත දැමිය හැක.

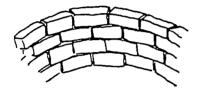

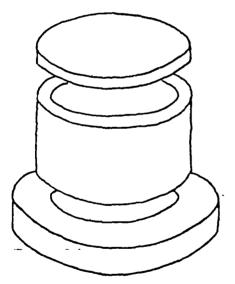
අථතින් ගොඩ නගන වැඩිබිලි වලට ' තා්න්දු වලත්' නොමැතිව සැලසුම කල හැක. වැපි බිලි වලේ බිත්ති වල සිදුරු තබමින් ඒවා තුලින් ජලය තාන්දු වීමට සැලසීම හොඳ විසඳුමති. 8 වන පරිච්ජේදයේ මෙවැනි වලක සැලසුම සපයා ඇත. මෙවැනි වලකට ' අධී තාන්දු වල ' යයි නම තල හැක.

5 . 'අධි තාන්දු ව<u>ල ' ගොඩ නැගි</u>ව

ගොඩ නැගිලි දුවය

මෙම වල තනා ගැනීමට දූවා නිපයන් පාවිච්චි නල හැක. උපයෝගි තරගන්නා දූවා අනුව වලේ සැලසුම, ගොඩ නැගීම සහ වැය වන වියදම වෙන්ස් වේ.

ගඩොල් හාවිතය :

- විල අඩු
- තැනීම පහසුව
- කල් පැවතිම
- ස්වරූපය වෙන්ස් නල හැක.
- බදාම දිදුරු වලින් ජලය කාන්දුව සිදුවේ.

තොන්නුට මුදු පියන් :

- අධින ශන්තිය
- වියදව අධීන
- අධින බර
- කල්පවතින සුව
- ජලය නාන්දු නොවිම

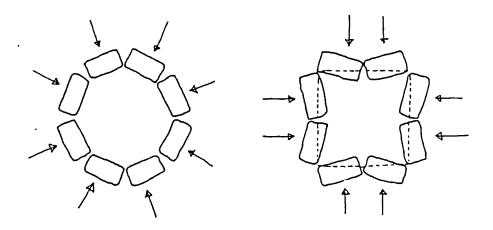
තෘතිම රෙදි දුවායෙන් වතු තමබි දැල් (2'')

- ල වූර් වූරා –
- දීරා යන පුව
- ජලය කාන්දු වීම

.

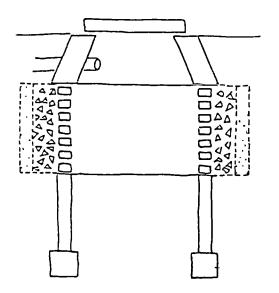
හැඩය

වෘත්තානාර (රවුම්) වැඩිකිලි <mark>වලන් තැනීම සෘජු තෝණා</mark>ශු වලනට වඩා යෝගා වන අතරම වියදමින්ද අඩුය .

වෘත්තානාර වල අගල් 4 1/2 ගඩොලින් තැනිය හැන.සෘජු තෝණාගු වලත් අගල් 9 ගඩොලින් තැනිය යුතුවේ.

බර්මානය .

- 1. ඉහල නොටස පියන.
- 2. සිදුරු සහිත වින්නි නොවස
- සිදුරු නොමැති නොටස සහ අන්තිවාරම.

.

-

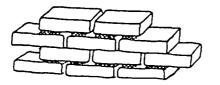
1. වැයිනිලි

වැසිතිලි වලේ ඉහිල තොටස පොලෝ මට්ටමෙන් අඩි 2 ත පමණ උසින් තනන නිසා එම තොටස අගල් 9 ත මන්තියත් තිරීම ශන්තියට යෝගාසය. වලේ ඉහල තොටසේ විශ්නම්භය පියන දත්වා නුමයෙන් අඩු තල හැක. (ඉහල දැත්වෙන සටහන බලන්න) මෙලෙස පියනේ විශ්නම්– –හයත් මරත් අඩු තර ¥ හැක.

11.

වැඩිතිලි වලේ බිත්ති වලින් හරහට ජලය තාන්දු වීම සැලසීමේ අවශානාවය දැන් පැහැදිලිඩ. මෙය දෙයාතාරයකට සිදු කල හැන.

– පටහනින් පෙන්වන ආතාරයට වලේ බිත්ති ගඩොලින් තනන විට හරස් අතට පමණක් බදාම යොදා ගඩොලින් බදිනු ලැබේ.

එවිට උස් අතට ගඩොල් අතරේ තිබෙන සිදුරු වලි න් ජලය නාන්දු විය හැක .

ගඩොල් බින්තිය සහ පස අතර අඟල් 6 පලලට ගල් නැට වල වටේට යෙදිය යුතුයි. ගල් නැට නට්ටුව වටා ලොකු නැට සහිත වැල් අඟල් 4 න් පමණ, දෙවන තට්ටුවන් පටිදි වල වලිටට යෙදිය යුතුයි.

– නම්බි දැල් (අඟල් 2)සහ නෘතිම දවටන (රෙදි)

තෘතිම දවටන ජදහා පොලියෙස්ටර් සිනි මලු උපකෝගි තරගත හැත. තම්බි දැල වලට ඇතුල් කොට, දැල වටා තෘතිම දවටනය එල්ලන්න. මේ දවටනය වටා ලොතු තැට සහිත වැලි තට්ටුවත් සාදිම යෝගාය.

111.

වැඩිතිලි වලේ පහත නොටස ශත්තිවත් අන්ද වට අත්තිවාරමත් දමා එය මත බිත්ති තැනිය යුතුයි . අත්තිවාරම වෙනුවට නොන්ටුට් මුද්දත් හෝ දෙනක් උපයෝගි තරගත හැක .

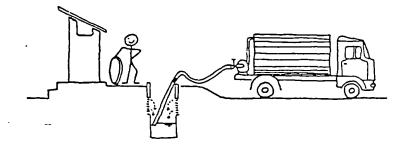
-

6. <u>නඩත්තුව</u>

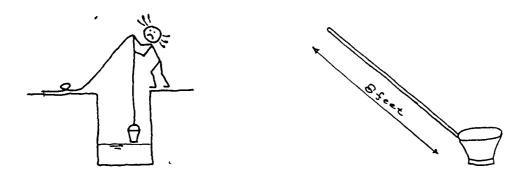
වලත් සහිත වැසිබිලියත් තලත් පාවිච්චි බිරිමෙන් (පුද්ගලයන්ගේ සංඛාව අනුව) දිරාපත් වන අප දුවායෙන් වල පිරියන්නේය. එවිට වැසිබිලිය පාවිච්චි කලායින් පසුව ජලය මුදුිත පොච්චියෙන් වලට ගමන් තරන්නේ අමාරුවෙනි. මෙය සිදුවු විට පිරුණු වල හිස් කල යුතුය.

වල හිස් බිරිමට නගර සභාවේ පොමප සවිතල බවුසරයක් මගින් තල හැක, මෙසේ තල යුත්තේ වර්ෂා කාලයේදිය. වලෙන් ජලය පොමප කරන තල වල අවටින් පොලෝ ජලය වලට කාන්දු විය හැක. මෙයින් වල යිත්තිවල සිදුරු අවහිර වී තිබෙ නම් ඒවා ඉවත් කරන්නේය.

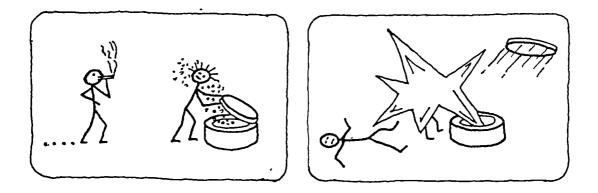
බවුසරයක් ුපුාන්ගි කර ගැනීම අපහසු වූ විට වල හිස් කිරීම අතින් සිදු කල යුතු මවී.

මේ තාර්යය හියි පරිදි කර ගැනීමට ලණුවක එල්ලු බාල්දියකට වඩා දීග මීටක් සවී කල බාල්දියන් යෝගසය වන්නේ ජලය පමණක් නොව දිරාපත්වු අපදුවායද තිබෙන බැව්හි.

<u>අවවාදයයි</u>

වැසිතිලි වලේ ඇවීලෙන සුළු වායු වර්ග ඇති වන බැවින්, වල පියන අරිනඅවස්ථාවේදි ගිනි හෝ දැල්වු සිගරට් වැනි දේ වල ලගට ගෙන නොයන්න.

එසේ බිරිවෙන් පිරිරිවත් හටගත හැත.

7. ກຽ වැයැතිලියත් තාලයත් තුල ගොඩ නැගීම.

නුමානුතුලව නියා තරන වැඩිබිලියත් සාදා ගැනීමට **ෂූ සැගෙන මුදල් වැය නිරිමට සිදු** වන බව දැන් පැහැදිලිය .

මුන්නන්තරේ වැපිනිලියන් තනා ගැනිමට හැති අය සහ නොහැකි අය අතර ආර්ථිත විෂමතාවය අටිතය , එම නිසා අදියරෙන් අදියරට වැසිනිලියන් ගොඩ නැගිම සහ තත්වය දියුණු තිරිම වැදගත් වන්නේ පහත සදහන් තාරනා නිසාය .: --

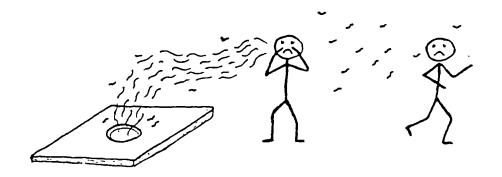
තවාගේ නිවස සාදාගැනිවටත් අවතාශයක් ලැබෙනු ඇත.

- එන්වර යුළු ආයෝජනයන් නිරිමට හැන.
- පුළු මුදල් ආයෝජනය නිසා සෑම පවුලක්ම වැසිතිලියක් ගොඩ නගා ගැනිමට පෙලබෙන්නේය.

මීල අඩු වැසිබිලි වර්ගය නම් පොලොවේ වලන් හාරා එය ලැලි වලින් වසා , එය අචට ආවරණයත් අටවා ගැනීමයි .

- නමුත් මුන්නන්තරේ බුරුල් පය නිසා වැසිතිලි වලට බිත්ති අවශාමය.

– එමෙන්ම සොඛ්‍ය අනින්නේ මේ වර්ගයේ වැසිබිලි බිහි තරන මැස්සන් නිසාත්, එයින් මුසුවන දුණ්ද නිසාත් පුදුපු නැත.

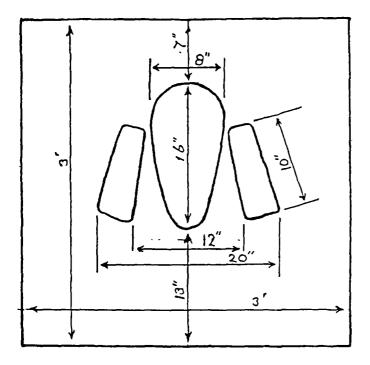
.

වේ වර්ගයේ වැයිබිලියන් දියු^හු තර ගැනිමට නම් ජල මුදුින පෝච්චියන් සච් නල

යුතුයි .

පයිබර් ග්ලාස් වලින් සාදන ලද පොච්චි විලෙන් අඩු, බරෙන් අඩු වගේම එය සෝදා දැම්මට අවශා තරන ජල පුමාණයද අන් ඒවාට වඩා අඩුය.

4

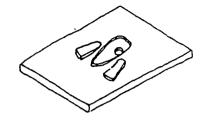
වෙම අත්පොතෙහි වැඩිබිලි ලැල්ලත් සාදා ගැනීම විස්තර තර තිබේ. මේ කොන්නුට් ලැලි නල්තියා සාදගැනිමටද හැන. මේ අයුරින් වැඩිකිලියක් අදියර 3 කින් සාදා සම්පුර්න නල හැක.

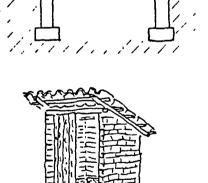
> පළමුවෙන් වැසිනිලි ලැල්ලත්, ජල මුදුිත පෝච්චියත්, ගඩොලින්, කණුවලින්, උණ බට වලින්, හෝ නම්දී දැල් (දවටනයන් සහිත) වලින් ශන්තිවත් නල වලන් මත තබාගත හැන. තාවනිලික ආවරණයන් සාදාගත හැත.

දෙවන අදියරේ තාවසාලිත වල වෙනුවට හැතිය.

ස්ථිර පුමවත්ව ගොඩ නැගූ වලත් ඉදිකල

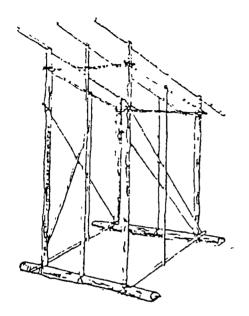
ෟන්තිම අදියරේදි ස්ටීර ආවරණයන් ඕන්නි සහ වහල) ගොඩනගා ගත හැත. වේ අන්දමට බිසිදු නොටසක් ඉවත නොදමා නුමයෙන් නියානාටි ස්ථිර වැසිබිලයන් තනා യ നുമ.

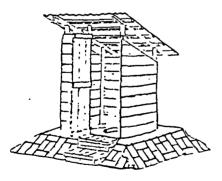

.

තාවතාලීන ආවරණ තනා ගැනිමේදි , තහඩු ඇස්බැස්ටෝස් හෝ පොල් අතු පාවිච්චි තල හැත . මෙය වැඩිතිලි වල මතම ගොඩ නගා ගත හැත .

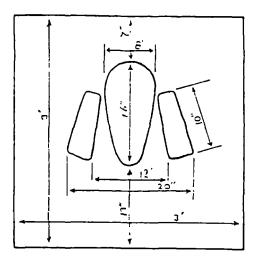

ස්ථිර ආවරණයන් තනන විට ස්ථිර වලෙන් ඇත් කොට සැදිය යුතුයි නැතහොත් බිත්තිවලටත් වහලටත් පුමාණ වන ශන්තියක් ඇති අත්තිවාරම<mark>න් ශතස් නි</mark>රිම අපහසු වන්නේය .

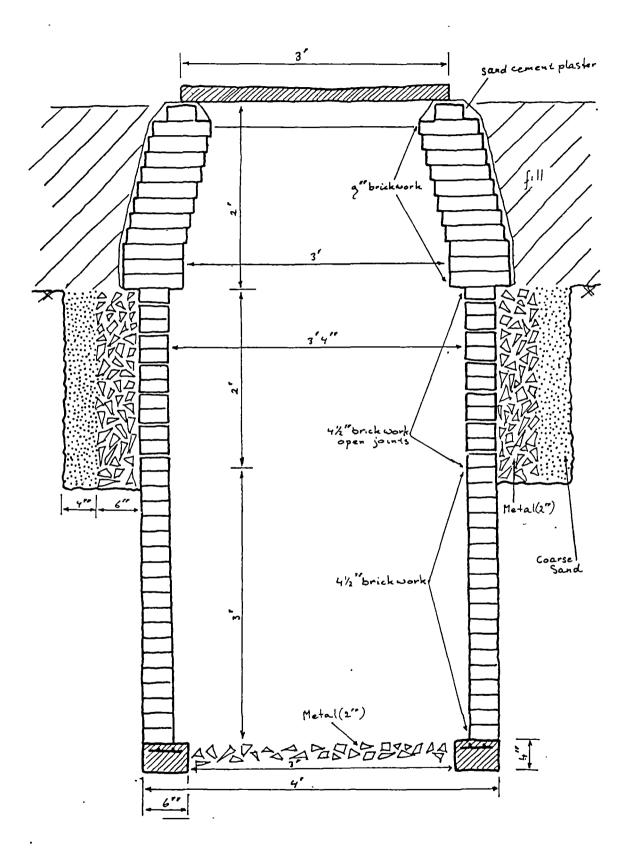
8. ස්ව උත්සහයෙන් වැසිතිලියන් ගොඩ නඟා ගැනිම .

අධි තාන්දු වැසිතිලි වලත් තනා ගැනීම අපහසු තාර්යයන් නොවේ . තොන්නුව වැසිකිලි ලැල්ලන් සාදන නුමය දැන් විස්තර නෙරේ .

වැසිතිලි ලෑල්ල සෑදීම පහසු වුවද මෙහි විස්තර නෙරෙනුයේ මීල අඩු පහසු නුමයන්ය. එතම නම්දි දැල් තැබෑල්ලතින් ලෑල්ලට සහ වල අත්තිවාරමට අවශා නොන්නුට් ශක්තිමත් නිටිම ලබා ගන්නා සැටි දැන් විස්තර නෙරේ

පහත දැන්වෙන අඩි තාන්දු වලේ සටහන සහ සැලැස්මක්ද මෙහි විස්තර තරන ලැල්ලට ගැලපෙන එකකි.

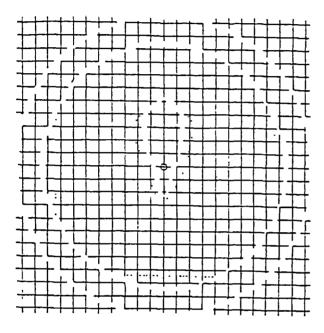

-

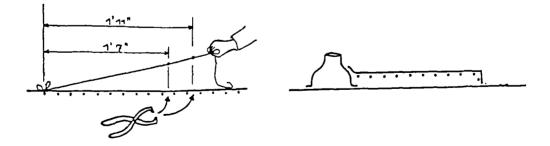
. -

නොත්බුට් ශත්තිවත් තරන දැල් යනස් නිට්ව.

අඟල් 2 තේ තොටු ඇති, අඩි 4×4 තම්බි දැල් තැබැල්ලත් පහත දැන්වෙන සටහන පරිදි තැබලි වලට තපා ගන්න.

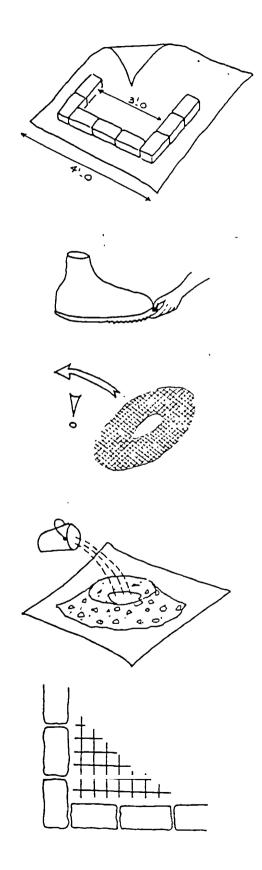
මෙසේ කිරීමට දැලේ හරි මැද සිට 1 ' 7 '' ත් සහ 1 ' 11 '' ත් විශ්නම්බ ඇති වෘත (රවුම් දෙතත් ඇද , දැල් තපන තතුරතින් තපා ගන්න .

ඇතුලත වාතය තිත් වලින් සටහන් තර තිබෙන පැති හතරෙන් පහතට නමා ගන්න . ජල මුලිත පෝච්චිය උඩබැලි අතට සමතලා දෙයක් මත තබාගෙන එය වටා තවාකාර දැල් කැබැල්ලක් එලා ගන්න .

<u>තොන්තුට් ලැල්ල තනා ගැනි</u>ව.

- අඩි 4×4 රේ පොලිතින් රෙදි කැබැල්ලත් සමතලා ස්ථානයක එලා එය වටා, අඩි 3×3 ක සම චතුරශු යත් ඇතිවන ආතරයට ගඩොල් පෙලත් දමාගන්න.
- ජල මුදින පෝච්චිය පොලිතින් රෙද්ද වැද , උඩ වෙලි අතට තබා ගන්න . දැන් එය වටා දැල් තවය එලන්න . ගඩොල් සහ පෝච්චිය සෙලවීම වලන්වා ගැනිමට මැටි ස්වල්පයක් යොදා ගන්න .
- දැන් තවානාර දැල් තැබැල්ල ඉවතට ගන්න. ඡ තොන්ට්ට් වැසිබිල් ලැල්ලේ අච්චුව මෙයයි.
- තොන්ට්ට් මිශුනය සාදාගන්න. (සීමෙන්ති 1, වැලි කොටස් 2, 3/4 '' රේ ගල් කැට නොටස්
   4) පලමුව සීමෙන්ති සහ වැලි මීශු කරගත්තාට
   පසු ගල් එකතු කරන්න.
- දැන් කොන්හුට් ෂ්ලෑල්ල අච්චුවට කොන්හුට් මිශ්‍රනය අඟල් 1/2 උසට සෑම තැනම වත් කරන්න.4×4 දැලෙන් වෙන් කරගත් කොන් 4 දැන් අච්චුවේ කොන් හතරට තබන්න.ගඩොල් පෙලෙන් අඟල් 1 ක් ඈතින් තඔන්න.
- දැන් නැවත තොන්හුට් විශ්‍රනය අඟල් 1 1/2 උසට (තොන්හුට් ලැල්ලේ මුව සනතම අඟල් දෙන ඕ වනසේ) දමන්නුදු

- දැන් නවාතාර දැල් කැබැල්ල අමු නොන්නුව් මත තබා අඟල් 1/2 යටට බසින තුරු නුමයෙන් තද කරන්න.
- සිමෙන්ති තොටස් 1 ත් සහ වැලි තොටස් 2 ත් දමා බදාම සාදාගෙන තුනි තට්ටුවත් උඩින් දමන්න.
- දැන් එය පොලිතින් රෙද්ද සින් වසා වේලෙන්න පමන්න. පොන්ඹ්ට ශන්තිමත් කර ගැනිමට දින 10 ත්ම නිතර තෙත් කය වේලාගන්න.
- ඉන්පසු වැසිසිලි ලැල්ල හරි අතට හරවා, පොච්චිය දෙපැත්තේ පා තබන්නට උස් අඩි දෙකක් සාදාගන්න.ලැල්ල මතුපිට බදාම යොදා සමතලා කරන්න. පෝච්චිය දෙසට සෑම පැත්තෙන් ම සීවල්පයක් පහත් කරන්න. එට්ට වැසිසිලිය පාවිච්චිකරන විට ජලය පහසුවෙන් පෝච්චිය තුලට ගලා යන්නේය.

වලේ අත්තිවාරම යනස් නිරිම.

- වුද්දත් හැඩයට තිබෙන දැල් කැබැල්ල ගෙන පොලිතින් රෙද්දත් මත (සමතලා ස්ථානයත) තබන්න.
- දැල නෙලවර සිට අඟලකට ඇතින් ගඩොල් පෙලක් දැල් වුද්ද වටේ (පිටත සහ ඇතුලට) තබාගන්න. මැට් යොදා ගඩොල් එහා මෙහා වීම වලත්වන්න. ගඩොලින් සාදාගත් අට්ටුව අඟල් 4 ක් ගැඹුරු විය යුතුයි.
- දැල ඉවහ ද වන්න.
- පෙර වෙන් තොන්නුට් (1:2:4) වීල තරගෙන අඟල් 4 ත් උසට තිබෙන සේ අච්චුවට දමන්න.
- දැල් මුද්ද අමු නොන්හුට් මුද්ද මහ හබා අඟල් 1/2 යටට බසින හුමයෙන් හල්ලු නරන්න.
- දින 10 න කාලයන් තුල වේ නොන්හුට මුද්ද තෙමා වේලා ගන්න.

වල ගොඩ නැගිව.

- වැඩිබිලි ලැල්ල සහ වල අත්තිවා රම තල් තබා සතස් කර ගන්න.
- -අ අඩි 5 ත විශ්තමහයත් ඇති වලත් හාරන්න. ජල මට්ටම දන්වාම ගැඹුරු තල හැක.
- වල පතුල සමහලා තර , තලින් සතස් තරගත් තොන්හිට් අත්තිචාරම මුද්ද එහි තබාගන්න .
- එය වන අඩි 3 ක් උපට ගඩොලින් දිත්තිය වදින්න. ගඩොලන් අගල් 8 ක් නම් අත්තිවාරව වන ගඩොල් 16 තුඹිය හැකිය.
- දින 3 න්ම දිත්තිය වේලාගන්න නිතර තෙතමනය රනින්න . එවිට දිත්තිය ශක්තිමත් වන්නේය .
- දැන් නොන්වුට් අත්තිවාරම යට තිබෙන පස් හාරා ශුවත දැම්මෙන් මුථ බිත්තියත් සමඟ ම පොලවට තවත් පහත් කලහැන.පොලෝ ජලය, අඩි 3 නේ බිත්තියේ ගඩොල් ගැට්ට දක්වා එනතුරු අත්තිවාරම බිත්තිය බස්වන්න. වල තුලට කාන්දු වන ජලය නිතරම ශ්‍රීඩත්ව ඇද දමන්න.
- දැන් පොලෝ මට්ටම දක්වා බිත්ති ගඩොලින් බදින්න. මේ බිත්තිය බදින විට ගඩොල් පේලියක් හැර සෑම පේලියන්ම පමණක් හජහට බදාම යොදා බදින්න. ගඩොල් දෙකක් අතර උස අතට බදාම නොදමා 1/8 '' සිදුරු තබන්න.
- පොලෝ මට්ටම සිට බිත්තියේ සණකම අඟල් 9 ත් වියයුතුය , පොලෝ මට්ටම සිට සෑම , ගඩොල් පෙලත්ම පහත පෙලට වඩා අඟලතින් වල විශ්නම්භය අඩු තරන්න , (පටහන බලන්න)
- වලේ පොලෝ මට්ටමෙන් ඉහල නොටසේ, පිටත බඳාම වලින් තපරාරු තල යුතුයි.
- වල වටේට ගල් (2 '') සහ වැටි තට්ටු දවන්න. ගල් සහ වැටි තට්ටු විශු විම. වැලැන්වීමට තහඩු හෝ එවැන්නත් සාටිතා තල හැක.
- වැලි තට්ටුවට පිටින් හාරාගත් පසෙන් ප්රවන්න.

-ඉහත විස්තර කළ අධි තාන්දු වැසිබිලි වලත් සාදිමට අවශා දුවා වල මිළ : –

- තොත්බුට් වැයිබලි ලැල්ල සහ පෝච්චිය
- ~ වල අත්තිවාරම
- ගඩොලින් තැනු වල දින්ති

<u>ç</u> Ð <u>v</u>	පුමාණය	ඒකත විළ(රු.	) <u>වීළ (රු.)</u>
ජල මුදුින පෙඞ්ච්චිය	01	-	150.00
තමබි දැල්	ට 16 වර්ග අඩි	750	120.00
ගල් (2 '')	0 . 16 යන අඩි	800	[.] 128.00
ගල් (3/4)	0.03 "	1250	40.00
වැලි	1.0 "	180	180.00
ගඩොල්	800	0.45	360.00
සිවෙන්ති	2 හෙන්චර	120	240.00
	වුර මිල		1220.00

·] ·

• • .

` . -

. -

` ,

•

. .

-. . •

.

866164